

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΣΒΟ

Ενημέρωση για το «hotspot» της ΕΕ στη Μόρια, από το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες & την Oxfam

Νεαρό αγόρι στη Ζώνη 11 του Ελαιώνα, έξω από τη Μόρια. Αύγουστος, 2020. Φωτογραφία του Yousif Alshewaili

- Οι προσπάθειες μείωσης του συνωστισμού στα «hotspots» συνεχίστηκαν το καλοκαίρι. Ωστόσο, μέχρι τα τέλη Αυγούστου, περισσότεροι από 24.000 πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, εκ των οποίων άνω των 12.000 στον καταυλισμό της Μόριας, παρέμεναν εγκλωβισμένοι σε επικίνδυνες και αναξιοπρεπείς συνθήκες στα νησιωτικά «hotspots». Αυτή η κατάσταση θα συνεχίζει, όσο η Ελλάδα και η ΕΕ εφαρμόζουν τη συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας και δεν συμφωνείται ένας κατάλληλος, ευρωπαϊκός μηχανισμός κατανομής της ευθύνης.
- Με φόνο μια δεύτερη έξαρση του COVID-19 στην Ελλάδα και το πρώτο επιβεβαιωμένο κρούσμα στη Μόρια, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Άσυλου ενέτεινε τον περιορισμό κυκλοφορίας στους καταυλισμούς μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου και έθεσε τη Μόρια σε καραντίνα. Αυτό κινδυνεύει να μετατρέψει τους καταυλισμούς σε «κλειστά κέντρα», με συνθήκες παρόμοιες της κράτησης, οδηγώντας σε διαμαρτυρίες πρόσφυγες και τμήματα των τοπικών κοινωνιών.
- Μέσα ενημέρωσης στην Ελλάδα και διεθνώς ανέφεραν ότι οι ελληνικές δυνάμεις ασφαλείας επαναπροώθησαν αιτούντες άσυλο στην ξηρά και τη θάλασσα, ως μέρος μιας διαδεδομένης, συστηματικής πρακτικής¹. Η Ελληνική Κυβέρνηση αρνείται όλους τους ισχυρισμούς.
- Σε μια θετική εξέλιξη, η Γερμανία συμφώνησε στη μετεγκατάσταση 243 παιδιών με σοβαρά ιατρικά προβλήματα και των οικογενειών τους, από τα ελληνικά νησιά². **Εάν περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ ακολουθούσαν το παράδειγμα, η κατάσταση στα νησιά θα μπορούσε να βελτιωθεί σημαντικά και γρήγορα.** Εν τω μεταξύ, παρά τις συνεχιζόμενες προσπάθειες μετεγκατάστασης, 634

ασυνόδευτα και χωρισμένα από τις οικογένειές τους παιδιά παραμένουν στη Μόρια περιμένοντας τη σειρά τους. Ο αργός ρυθμός των μετεγκαταστάσεων προκαλεί απογοήτευση και απελπισία σε εκείνους που μένουν πίσω.

ΕΚΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και η Oxfam καλούν επείγοντως τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ να:

- Καταδικάσουν με τον πιο emphaticό τρόπο τις παράνομες επαναπροωθήσεις και τις συλλογικές απελάσεις και να εργαστούν προς το σκοπό της διασφάλισης ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ τηρούν τις διεθνείς, νομικές τους υποχρεώσεις.
- Μοιραστούν με την Ελλάδα την ευθύνη για την υποδοχή και φιλοξενία ανθρώπων που αναζητούν άσυλο στην Ευρώπη, μέσω ενός υποχρεωτικού μηχανισμού μετεγκατάστασης. Τα κράτη μέλη πρέπει επείγοντως να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις τους ως προς τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων, χωρισμένων από τις οικογένειες τους και άρρωστων παιδιών από την Ελλάδα, να εργαστούν με ΜΚΟ και επαγγελματίες που υποστηρίζουν τα εν λόγω παιδιά και να τους ενημερώσουν για τη διαδικασία.

Το ΕΣΠ και η Oxfam καλούν επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να:

- Διερευνήσουν τους ισχυρισμούς περί επαναπροωθήσεων και να συνεργαστούν με τα κράτη μέλη για να διασφαλίσουν τη λογοδοσία για όλες τις παραβιάσεις του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου. Τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών θα πρέπει να δημοσιοποιούνται.
- Υποστηρίξουν την ελληνική κυβέρνηση και τις ΜΚΟ στην ενίσχυση της ιατρικής και υγειονομικής ετοιμότητας στους καταυλισμούς και σε περιοχές που φιλοξενούν πρόσφυγες (διασφάλιση νερού και συνθηκών υγιεινής, διαμονής, ιατρικών πληροφοριών και υγειονομικών εγκαταστάσεων). Όλες οι σχετικές πρωτοβουλίες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες και των τοπικών κοινωνιών, ώστε να διασφαλίζεται ίση μεταχείριση για όλους.

Επιπλέον, το ΕΣΠ και η Oxfam καλούν την Ελλάδα, με την υποστήριξη των κυβερνήσεων των κρατών μελών της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να:

- Σεβαστεί τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, να διασφαλίσει ότι δεν πραγματοποιούνται επιχειρήσεις επαναπροώθησης στα χερσαία ή θαλάσσια σύνορα της χώρας και να ξεκινήσει μια διεξοδική έρευνα για τους πολυάριθμους ισχυρισμούς περί επαναπροωθήσεων που έχουν καταγγεληθεί.
- Δράσει γρήγορα για να αποτρέψει μια μεγάλης κλίμακας εξάπλωση του COVID-19 στον πληθυσμό της Μόρια. Αυτό απαιτεί την άμεση πραγματοποίηση τεστ για τον κορονοϊό και τη μεταφορά όλων από τη Μόρια σε κατάλληλη διαμονή στην ηπειρωτική χώρα και σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

- Λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξάλειψη όλων των φαινομένων ξενοφοβίας και ρατσιστικής βίας. Το σημαντικότερο είναι ότι αυτό πρέπει να περιλαμβάνει την προώθηση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών κοινωνιών και των προσφύγων και των μεταναστών στα νησιά, και την εφαρμογή μέτρων έγκαιρης ένταξης, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Επισκόπηση

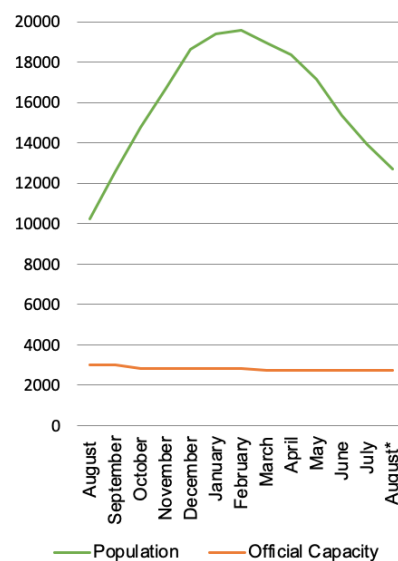
Οι θαλάσσιες αφίξεις στο ελληνικά νησιά παρέμειναν χαμηλές τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, με συνολικά 459 αιτούντες άσυλο να φτάνουν στο νησί της Λέσβου, και άλλους 135 στα νησιά της Κω, της Χίου και της Σάμου έως τις 23 Αυγούστου. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, από τον Απρίλιο έως τον Ιούλιο, οι αφίξεις μειώθηκαν κατά 93,12% στα νησιά³. Σε συνδυασμό με τις συνεχιζόμενες αναχωρήσεις αιτούντων άσυλο προς την ηπειρωτική χώρα (6.436 άτομα αναχώρησαν, είτε μέσω κρατικών μεταφορών είτε με δικά τους μέσα), αυτό συνέβαλε στη μείωση του υπερπληθυσμού στις δομές των νησιών, ωστόσο υπάρχουν ακόμη πολλά περισσότερα που πρέπει να γίνουν⁴.

Περισσότεροι από 24.000 άνθρωποι παραμένουν παγιδευμένοι στα νησιωτικά «hotspots», τα οποία συνεχίζουν να λειτουργούν κατά πολύ πάνω από τη χωρητικότητά τους (394%)⁵. Η συντριπτική πλειοψηφία των φιλοξενούμενων είναι από το Αφγανιστάν (47%), τη Συρία (19%), τη ΛΔΚ (6%), την Παλαιστίνη (6%) και τη Σομαλία (6%)⁶ - χώρες προέλευσης πολλών προσφύγων⁷, όπως αποδεικνύεται από τα πολύ υψηλά ποσοστά αναγνώρισης αυτών των εθνικοτήτων⁸. Οι περισσότεροι είναι οικογένειες με παιδιά και 22% είναι γυναίκες. Τα παιδιά αποτελούν το 31% του πληθυσμού. Περισσότερα από 1 στα 10 είναι ασυνόδευτα, ενώ το 70% όλων των παιδιών είναι κάτω των 12 ετών.⁹

Στον καταυλισμό της Μόριας, αν και ο υπερπληθυσμός έχει μειωθεί σημαντικά, περισσότεροι από 12.000 άνθρωποι παραμένουν παγιδευμένοι χωρίς επαρκή χώρο ή πρόσβαση σε σαπούνη και νερό¹⁰. Στους ελαιώνες πέριξ του καταυλισμού, πολλοί αιτούντες άσυλο έχουν νερό μόνο για 5-6 ώρες την ημέρα, ενώ άλλοι δεν έχουν καθόλου, παρά τις συνεχείς προσπάθειες από τοπικές πρωτοβουλίες και ΜΚΟ για την κατασκευή υποδομών νερού και αποχέτευσης και την προώθηση της υγιεινής και της διαχείρισης απορριμμάτων. Αυτό καθιστά αδύνατη την τήρηση προληπτικών μέτρων, όπως η φυσική αποστασιοποίηση και το τακτικό πλύσιμο των χεριών, ενώ αφήνει σχεδόν 1.000 ευπαθείς αιτούντες άσυλο εκτεθειμένους σε αυξημένους κινδύνους για την υγεία τους.¹¹

Το πρώτο επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19 στη Μόρια,¹² στις 2 Σεπτεμβρίου, υπογραμμίζει την ανάγκη άμεσης δράσης για την προστασία των διαμενόντων του «hotspot». Είναι σαφές ότι ο συνεχιζόμενος περιορισμός της κυκλοφορίας και τα μέτρα που θεσπίστηκαν σε σχέση με το δεύτερο κύμα COVID-19 δεν επαρκούν για την αποφυγή μαζικής έξαρσης στον καταυλισμό.^{xii} Επί του παρόντος, λιγότερο από το 1% των διαμενόντων του «hotspot»

Overcrowding in Moria camp

μπορούν να εξέλθουν από τον καταυλισμό καθημερινά, και ακόμη και τότε, μόνο για συγκεκριμένους σκοπούς, όπως για νομική ή ιατρική βοήθεια και πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες ή φαρμακεία. Εν τω μεταξύ, οι αιτούντες άσυλο υποχρεούνται να φορούν (μη ιατρικές) μάσκες, τις οποίες δεν τους παρέχει η ελληνική Πολιτεία, αν και δεν έχουν όλοι τα μέσα να τις αγοράσουν.

Τα σοβαρά κενά και οι ελλείψεις στην υγειονομική περίθαλψη συμβάλλουν περαιτέρω στο αίσθημα ανασφάλειας και απογοήτευσης των ανθρώπων. Οι αιτούντες άσυλο με φυματίωση και μηνιγγίτιδα δεν έχουν πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη, καθώς ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) δεν διαθέτει την απαραίτητη φαρμακευτική αγωγή. Στις 30 Ιουλίου, αφού επιβλήθηκε πρόστιμο από τον Δήμο της Μυτιλήνης για λειτουργία χωρίς άδεια οικοδόμησης, οι ΓΧΣ έκλεισαν το κέντρο αντιμετώπισης COVID-19 έξω από τη Μόρια, το οποίο ήταν το μόνο μέρος στη Λέσβο αφιερωμένο στην απομόνωση και τη θεραπεία αιτούντων άσυλο που εμφανίζουν συμπτώματα COVID-19¹³. Σε περίπτωση εμφάνισης εστίας COVID-19, το τοπικό σύστημα υγείας είναι ανεπαρκές και εντελώς απροετοίμαστο να ανταποκριθεί.

Αύξηση εντάσεων, μέσα και έξω από το στρατόπεδο

Τους τελευταίους μήνες, υπήρξαν αυξανόμενα ζητήματα ασφαλείας, τα οποία επιδεινώθηκαν από την έλλειψη προσωπικού, τον υπερπληθυσμό, την έλλειψη φωτισμού στις περιοχές πέριξ του καταυλισμού και τον παρατεταμένο περιορισμό της κυκλοφορίας, λόγω COVID, από τις 17 Μαρτίου. Στα σημεία διανομής τροφίμων στη Μόρια, οι άνθρωποι πρέπει να στέκονται στην ουρά τρεις φορές την ημέρα για περισσότερο από 2,5 ώρες κάθε φορά, μόνο και μόνο για να πάρουν τρόφιμα κακής ποιότητας και μερικές φορές σάπια. Η καραντίνα στον καταυλισμό και το μικρό χρηματικό ποσό, που λαμβάνουν οι άνθρωποι ως μέρος των συνθηκών υποδοχής, με ευρωπαϊκά κονδύλια, αφήνει πολλούς χωρίς άλλη επιλογή από το να φάνε το φαγητό. Εν τω μεταξύ, ο κίνδυνος πυρκαγιάς λόγω υψηλών θερμοκρασιών είναι πάντα παρών, με πυρκαγιές να αναφέρονται σε εβδομαδιαία βάση τον Αύγουστο.

Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα περιστατικά συμπλοκών, σεξουαλικές παρενοχλήσεις και τον τραγικό θάνατο δύο νέων ανδρών: ενός 19χρονου από την Ακτή του Ελεφαντοστού στις 6 Ιουλίου και ενός 21χρονου Αφγανού στις 27 Ιουλίου.¹⁴

Εν τω μεταξύ, το σχέδιο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου να μετατρέψει τη Μόρια σε «μικρότερη και ελεγχόμενη δομή»¹⁵, αντιμετωπίστηκε με αντίθεση και διαμαρτυρίες από την τοπική κοινωνία. Οι τοπικές κοινωνίες των νησιών αγανακτούν όλο και περισσότερο που, για πάνω από τέσσερα χρόνια, έχουν υποστεί το βάρος μιας αποτυχημένης πολιτικής ασύλου της ΕΕ. Κατά τη διάρκεια μιας διαμαρτυρίας για το κλείσιμο της δομής, στις 20 Αυγούστου¹⁶, μικρή ομάδα διαδηλωτών επιχείρησε να πυρπολήσει περιοχές της Μόριας και επιτέθηκε σε αιτούντες άσυλο, πριν συλληφθούν τελικά από την αστυνομία¹⁷. Η έλλειψη απτής αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών

«Ο λαθρέμπορος στην Τουρκία μας είπε ότι πρέπει να προσέχουμε να μην αρρωστήσουμε, γιατί εάν ένα μέλος της οικογένειάς μας αρρωστήσει, θα θάψουν ολόκληρη την οικογένειά μας ζωντανή ή θα μας πνίξουν στη θάλασσα. Όταν φτάσαμε επιτέλους στη Λέσβο και εξεταστήκαμε από τον ελληνικό οργανισμό δημόσιας υγείας, μας είπαν ότι είμαστε υγιείς. Αλλά δεν είμαστε, γιατί φοβόμαστε.»

Ahmed*, Αφγανός αιτών άσυλο που έφτασε στη Λέσβο το Μάρτιο, θύμα επαναπροώθησης.

«Μία ή δύο φορές την εβδομάδα μας δίνουν κρέας ή μακαρόνια, τα οποία θεωρούνται καλό φαγητό. Αλλά όταν το φαγητό είναι καλό, δεν αρκεί για όλους γιατί οι άνθρωποι παίρνουν περισσότερο. Όταν περιμένεις στη σειρά για ώρες και το φαγητό τελειώνει, ξεκινούν οι καυγάδες. Ο στρατός το ξέρει αυτό. Γιατί δεν μπορούν να μας δίνουν καλύτερα φαγητά πιο συχνά;»

Ali*, αιτών άσυλο και εκπρόσωπος της κοινότητας των Αφγανών στο στρατόπεδο της Μόρια.

μελών της ΕΕ, σε συνδυασμό με την ταυτόχρονη αδυναμία της Ελλάδας να διαχειριστεί την κρίση υποδοχής, δίνει άμεσα χώρο σε περιστατικά μισαλλοδοξίας και ξενοφοβίας.

Αποτροπή και επιστροφές

Τους τελευταίους δύο μήνες, υπήρξαν αξιόπιστες αναφορές για επαναπροωθήσεις κοντά στη Λέσβο,¹⁸ καθώς και πλάνα που υποδηλώνουν ότι οι δυνάμεις του ΝΑΤΟ¹⁹ και της FRONTEX²⁰ ήταν παρούσες κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων επαναπροώθησης από την ελληνική ακτοφυλακή και δεν παρενέβησαν. Οι εν λόγω επιχειρήσεις φέρεται να πραγματοποιήθηκαν στη θάλασσα, με βίντεο να απεικονίζουν μετανάστες που πλέουν ακυβέρνητοι σε μη αξιόπλοες σχεδίες²¹. Περαιτέρω αναφορές για επαναπροωθήσεις προέκυψαν από πλάνα ανθρώπων που έφτασαν στη Λέσβο και έγιναν αντιληπτοί από τον τοπικό πληθυσμό προτού εξαφανιστούν.²²

«Οι επαναπροωθήσεις είναι αντίθετες με το δίκαιο της ΕΕ. Δεν μπορούμε να προστατεύσουμε τα ευρωπαϊκά μας σύνορα παραβιάζοντας τις αξίες μας.»

Ylva Johansson,
Επίτροπος Εσωτερικών
Υποθέσεων της ΕΕ στις 6
Ιουλίου

Παρά τον αυξανόμενο αριθμό αναφορών για επαναπροωθήσεις, η ελληνική κυβέρνηση αγνοεί ή αρνείται τους ισχυρισμούς, αντί αυτού επιρρίπτοντας ευθύνες στη σκληρή στάση της Ευρώπης για την προστασία των ευρωπαϊκών συνόρων.²³

Μετεγκατάσταση

Από τις 20 Αυγούστου, 634 ασυνόδευτα και χωρισμένα από τις οικογένειές τους παιδιά διαμένουν στο νησί της Λέσβου. Από αυτά, μόνο ένα στα πέντε (166) έχουν πρόσβαση σε ασφαλή στέγη, με την πλειονότητα των παιδιών (60%) να εξακολουθούν να βρίσκονται σε υπερπλήρη τμήματα του «hotspot», την ίδια στιγμή που 55 παιδιά συνεχίζουν να κοιμούνται έξω από τον καταυλισμό.

Παρά την ευπρόσδεκτη αύξηση κατάλληλων χώρων διαμονής για αυτά τα παιδιά σε όλη την Ελλάδα (τους τελευταίους 12 μήνες, κατά 49% ή 578 θέσεις φιλοξενίας), σημαντικές ελλείψεις, τις οποίες η ελληνική Πολιτεία εξακολουθεί να μην καλύπτει, επιμένουν. Εν τω μεταξύ, ο αργός ρυθμός και ο ανεπαρκής αριθμός θέσεων μετεγκατάστασης σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ στερεί σε περισσότερα από τα μισά παιδιά την πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη. Μέχρι τα μέσα Αυγούστου, από τα εκτιμώμενα 4.511 ασυνόδευτα παιδιά σε όλη την Ελλάδα, μόνο το ένα τρίτο (34%) είχε πρόσβαση σε μακροχρόνια διαμονή και ακόμη λιγότερα σε βραχυπρόθεσμα/έκτακτα καταλύματα (13%). Τα υπόλοιπα παιδιά διέμεναν σε υπερπλήρεις και μη ασφαλείς καταυλισμούς (20%), σε επισφαλείς συνθήκες ή/και στο δρόμο (22%), ή βρίσκονταν υπό «προστατευτική κράτηση», η οποία ισοδυναμεί με κράτηση (4,5%).²⁴ Κανένα από αυτά τα μέρη δεν παρέχει επαρκή προστασία για αυτήν την ευάλωτη ομάδα, ενώ η κράτηση δεν μπορεί να είναι ποτέ προς το βέλτιστο συμφέρον ενός παιδιού.

Ένας μικρός αριθμός κρατών μελών της ΕΕ συνέχισε με τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων παιδιών. Από την αρχή αυτής της πρωτοβουλίας, 229 παιδιά έχουν μεταφερθεί σε έξι χώρες της ΕΕ, πιο πρόσφατα στη Γαλλία και τη Φινλανδία²⁵. Μια νέα πρωτοβουλία

μετεγκατάστασης, που παρουσιάστηκε τον Ιούλιο και στοχεύει στη μετεγκατάσταση οικογενειών με τουλάχιστον ένα παιδί με σοβαρά ιατρικά προβλήματα στη Γερμανία, αποτελεί μια πολύ ευπρόσδεκτη και πολλά υποσχόμενη εξέλιξη. Ωστόσο, εκατοντάδες ακόμη παιδιά πρέπει να μετεγκατασταθούν επείγοντως. Επιπλέον, επειδή η διαδικασία είναι συχνά περίπλοκη και περιλαμβάνει πολλούς διαφορετικούς φορείς, η σύγχυση και η έλλειψη σαφήνειας σχετικά με την επιλεξιμότητα και τις διαδικασίες του πλαισίου μετεγκατάστασης δημιουργούν άγχος στα παιδιά, που δεν γνωρίζουν εάν ή πότε θα μετεγκατασταθούν. Ο καλύτερος συντονισμός με τους επιτόπιους οργανισμούς είναι απαραίτητος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- ¹ UNHCR, UNHCR concerned by pushback reports, calls for protection of refugees and asylum-seekers, 21 August 2020, available at: <https://www.unhcr.org/gr/en/16207-unhcr-concerned-by-pushback-reports-calls-for-protection-of-refugees-and-asylum-seekers.html> ; Deportation Monitoring Aegean, Press Release: New Legal Centre Lesbos report details collective expulsions in the Aegean Sea, 20 July 2020, available at: <https://dm-aegean.bordermonitoring.eu/2020/07/20/press-release-new-legal-centre-lesvos-report-details-collective-expulsions-in-the-aegean-sea/>
- ² Ministry of Asylum & Migration, Reception of another 121 asylum seekers -families with children with serious medical conditions- by Germany, 26 August, available in Greek at: <https://migration.gov.gr/ypodochi-akomi-121-aitoynton-asylo-oikogeneies-me-paidia-me-sovares-astheneies-apo-ti-germania/>.
- ³ Ministry of Migration and Asylum, Semi-Annual Information Note January - June 2020, available at: <https://migration.gov.gr/examiniaio-enimerotiko-simeioma-ianovarios-iouvnios-2020/>
- ⁴ Data on arrivals and departures acquired from UNHCR's Aegean Island weekly snapshots for the period of 29 June to 23 August. The relevant snapshots can be found at <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean/location/5179>.
- ⁵ General Secretariat for Information and Communication, National Situational Picture Regarding the Islands at Eastern Aegean Sea (27/8/2020), 28 August 2020, available at: <https://infocrisis.gov.gr/refugee-migration/?lang=en>.
- ⁶ UNHCR, Aegean Islands Weekly Snapshot (17-23 August 2020), 25 August 2020, available at: [UNHCR.org/gr/en/16207-unhcr-concerned-by-pushback-reports-calls-for-protection-of-refugees-and-asylum-seekers.html](https://www.unhcr.org/gr/en/16207-unhcr-concerned-by-pushback-reports-calls-for-protection-of-refugees-and-asylum-seekers.html)
- ⁷ Indicatively, see UNCHR, Global Trends, Forced Displacement in 2019, available at: <https://bit.ly/305YNw0>, p. 8.
- ⁸ As per the last available data issued by the Greek Asylum Service (GAS) in February 2020, the known recognition rates for the specific nationalities were 98.5% for Syrian nationals, 97.2% for Palestinians, 91.2% for Somalis and 69.1% for nationals of Afghanistan 69.1%. GAS Service Statistical Data (from 07.06.2013 to 29.02.2020), 29 February 2020, available at: <http://asylo.gov.gr/en/wp-content/uploads/2020/03/Greek-Asylum-Service-data-February-2020-en.pdf>. Since then, the GAS has ceased issuing disaggregated data on asylum.
- ⁹ *Ibid vi*
- ¹⁰ *Ibid vi*
- ¹¹ Greece - MSF forced to close COVID-19 centre on Lesbos, 30 July 2020, <https://reliefweb.int/report/greece/greece-msf-forced-close-covid-19-centre-lesbos> and euronews, Medecins sans Frontieres: "One shower for 600 refugees. How can they be protected from COVID-19?", 27 August 2020, available in Greek at: <https://gr.euronews.com/2020/08/27/giatroi-xoris-sinora-ena-ntous-gia-600-prosfiges-pos-na-prostateytoun-apo-ton-covid-19>.
- ¹² Greek Ministry of Migration and Asylum, "Positive case of coronavirus in RIC Moria", 2 September 2020, <https://migration.gov.gr/thetiko-kroysma-sto-kyt-morias/>.
- ¹³ *Ibid xi*
- ¹⁴ News 24/7, "Αιματηρή συμπλοκή στη Μόρια με αποτέλεσμα τον θάνατο ενός 19χρονου Αφρικανού", 6 July 2020, <https://www.news247.gr/koinonia/eglima/aimatiri-symploki-sti-moria-me-apotelesma-ton-thanato-enos-19chronoy-afrikanoy.7675366.html>; News 24/7, "Αιματηρή συμπλοκή στη Μόρια - Νεκρός 21χρονος Αφγανός", 27 July 2020, <https://www.news247.gr/koinonia/aimatiri-symploki-sti-moria.7687252.html>. See also Info migrants, "Moria stabbing blamed on conditions in migrant camp", 7 July 2020, <https://www.infomigrants.net/en/post/25855/moria-stabbing-blamed-on-conditions-in-migrant-camp>.
- ¹⁵ kathimerini, "Smaller and controlled site in Lesbos", 1 August 2020, available in Greek at: <https://www.kathimerini.gr/1090392/article/epikairothta/kosmos/mikroterh-kai-elegxomenh-domh-sth-moria>.
- ¹⁶ Ministry of Migration & Asylum, "Visit of the President of the Democracy, Katerina Sakellaropoulou, in the company of the Minister of Migration & Asylum, Notis Mitarachi, to the new healthcare unit of the Moria RIC and to accommodation sites in Lesbos", 20 August 2020, available in Greek at: <https://migration.gov.gr/episkepsi-tis-proedroy-tis-dimokratias-katerinas-sakellaropoyloy-synodeia-toy-ypoyrgoy-metanasteysis-kai-asyloy-noti-mitaraki-sti-nea-ygeionomiki-monada-toy-kyt-tis-morias-kai-se-domes-filoxenias>" <https://migration.gov.gr/episkepsi-tis-proedroy-tis-dimokratias-katerinas-sakellaropoyloy-synodeia-toy-ypoyrgoy-metanasteysis-kai-asyloy-noti-mitaraki-sti-nea-ygeionomiki-monada-toy-kyt-tis-morias-kai-se-domes-filoxenias>

- ¹⁷ https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/256525_epta-syllipseis-meta-ta-epeisodia-sti-moria-anazitoyntai-akomi-5.
- ¹⁸ UNHCR, *ibid* i; HRW, "Greece: Investigate Pushbacks, Collective Expulsions", 16 July 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/07/16/greece-investigate-pushbacks-collective-expulsions>; The New York Times, "Taking Hard Line, Greece Turns Back Migrants by Abandoning Them at Sea", 14 August 2020, <https://www.nytimes.com/2020/08/14/world/europe/greece-migrants-abandoning-sea.html>; . The Guardian, "Greece has a deadly new migration policy – and all of Europe is to blame", 27 August 2020, <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/aug/27/greece-migration-europe-athens-refugees>.
- ¹⁹ Welt, "Marine beobachtet Zurückdrängen von Migranten-Booten im Mittelmeer", 11 August 2020, <https://www.welt.de/politik/ausland/article213274590/Migration-Marine-beobachtet-Zurueckdraengen-von-Booten-im-Mittelmeer.html>
- ²⁰ AA, "EU border force helps Greece violate asylum seekers", 28 July 2020, <https://www.aa.com.tr/en/europe/eu-border-force-helps-greece-violate-asylum-seekers-/1924458>
- ²¹ <https://twitter.com/ABoatReport/status/1288840399969280000>, <https://twitter.com/ABoatReport/status/1284427323861798912>, https://twitter.com/Alarm_Phone/status/1294637733189758976, https://twitter.com/Alarm_Phone/status/1292375409858883584
- ²² <https://www.facebook.com/AegeanBoatReport/posts/895342667655505>
- ²³ Ministry of Migration & Asylum, Reply to publications of the foreign press [Press Release], available at: <https://migration.gov.gr/en/deltio-typoy-apatisi-se-dimosiemata-xenoy-typoy/>; [https://www.efsyn.gr/ellada/dikaiomata/256467_prothyypoyrgos-pinokio](https://twitter.com/camanpour/status/1296150232976195585?fbclid=IwAR2Y2e0CRzVzEI9hRzB4t14om6skyPLMNblrfn-828aOJfYTataRYInBhfQ; efsyn, Prime Minister...Pinocchio, 21 August 2020, available at: <a href=)
- ²⁴ National Center for Social Solidarity, Situation Update: Unaccompanied Children (UAC) in Greece, 15 August 2020, available at: http://www.ekka.org.gr/images/%CE%A3%CE%A4%CE%91%CE%A4%CE%99%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%91_2020/EKKA%20Dashboard_20200815.pdf.
- ²⁵ UNHCR, Explainer: Relocation of unaccompanied children from Greece to other EU countries, 25 August 2020, available at: https://www.unhcr.org/5f0842ad4#_ga=2.97233951.1423439060.1598279241-1511283650.1593193268; UNHCR, 'You could see the happiness on their faces', 25 August 2020, available at: <https://www.unhcr.org/news/stories/2020/8/5f07127d4/happiness-faces.html>; Ministry of Migration and Asylum, "A group of 22 unaccompanied children departed today for Finland, 31 August 2020, available at: <https://migration.gov.gr/en/anachorise-simera-omada-22-asynodeyton-anilikon-gia-ti-finlandia/>.

© Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες & Oxfam International, Σεπτέμβριος 2020

Αυτό το ενημερωτικό δελτίο γράφτηκε από την Ναταλία-Ραφαέλλα Καφκούτσου και τον Σπύρο-Βλαντ Οικονόμου. Αποτελεί μέρος μιας σειράς άρθρων που γράφτηκαν για την ενημέρωση του δημόσιου διαλόγου για θέματα ανάπτυξης και ανθρωπιστικής πολιτικής.